

بہ نام پروردگار مہربان

پیام آیات دین و زندگی

+ روایات و اشعار

دہم | یازدہم | دوازدہم

سید ہادی ہاشمی

لقمہ طلائیے

مہروماہ

تقدیم به آنان که جانشان را فدا نمودند تا نان، شرف و عزّتمان را با منت از اجنبی گدایی نکنیم. آنان که تنها جنگ تاریخ ایران را رقم زدند که در آن حتی «یک وجب» از خاک میهن عزیز از دست نرفت. شهدای جنگ تحمیلی، دفاع از حریم اهل بیت، خدمت به میهن، علم و فناوری و...

مقدمه

با سلام

«سلام» صفت خداونده که منبع انرژی‌های مثبت و نیروهای مادی و معنوی درونی برای مقابله با هر نوع انرژی منفی و پلیدی توی زندگی ماهاست. پس توصیه که نه اما پیشنهاد می‌کنم این کتاب رو بدون سلام باز نکنین و بدون سلام هم نبندین!

اما بریم سراغ آیات و روایات!

دین و زندگی دو سه سالیه که تبدیل به مهم‌ترین و سخت‌ترین درس عمومی کنکور شده و به همین دلیل به شدت ترازساز محسوب می‌شه!

خب می‌دونین که آیات و روایات، سهم زیادی از تست‌های این درس رو به خودشون اختصاص دادن به طوری که بین ۶۰ تا ۷۰ درصد (در آزمون سال ۹۶ تا ۷۶ درصد و سال ۹۲ حتی تا ۸۰ درصد) تست‌ها با معلومات آیه و حدیث پاسخ داده می‌شه!

بودجه‌بندی تست‌های آیات و روایات در کنکور سراسری

از بین ۲۵ تست درس دین و زندگی، به طور متوسط ۱۵ تا ۱۷ تست به آیات و روایات اختصاص داره. در کنکور سه سال اخیر حفظ بخش‌هایی از آیات به شدت واجب حس شد. به گونه‌ای

که می‌شه این تست‌ها رو در ۵ قسمت به صورت زیر تقسیم کرد:

۱ تست‌های حفظ بخشی از آیه

۲ تست‌های مفهوم آیه

۳ تست‌های ارتباط تیتراها با آیه

۴ تست‌های ارتباط آیه با حدیث، شعر یا آیات دیگر

۵ تست‌های مفهوم و حفظ حدیث

پس درک معانی و مفاهیم آیات و روایات به شیوهٔ سریع یعنی تصویرسازی ذهنی از طریق شناسایی کلیدواژه‌ها بسیار ضروری و حساسه! از طرفی برای پاسخ به تست‌های حفظ آیه لازمه که کلماتی از ابتدا، وسط و انتهای آیه را حفظ کنید و با هم تطبیق بدین!

چه برایمان آورده‌ای مارکو؟!!!

۱ **موضوع:** نخستین چیزی که در ابتدای هر آیه می‌بینید، موضوع آیه است! موضوع محوری هر آیه بیانگر مفهوم اصلی و پیام محوری کل اون آیه هست که با توجه به نحوهٔ استفاده از آیه در درس موردنظر و پیام‌های مختلف آیه، براتون آوردیمشون. دقت کنین که اول این موضوع‌ها رو یاد بگیرین و بین اون‌ها و کلیدواژه‌ها ارتباط منطقی برقرار کنین!

۲ **آدرس آیات:** در قسمت بالای هر آیه سمت راست، آدرس اون آیه شامل نام سوره و شمارهٔ آیه در قرآن کریم اومده مثل این (یونس ۲۲ و ۲۳)، که برای مطالعهٔ بیشتر شما عزیزان مفید به نظر می‌رسه! نکته: در کنار برخی آدرس‌ها علامت آمده که بیانگر تکرار این آیه در درس دیگری است.

۳ **درجهٔ اهمیت آیات:** در قسمت بالای هر آیه، ستاره‌هایی دیده می‌شه که بین ۱ تا ۵ از اون‌ها پررنگ شده (★ ★ ★ ★ ★) ۱ تا ۵ دادیم. دقت کنین یه سری از آیات از سال تحصیلی ۹۷ وارد کتاب درسی شدن و

عمرشون به آزمون‌های قبل قد نمی‌ده و طبیعتاً یا تستی توی کنکور ندارن یا اگه داشته باشن، کمه، اما این دلیل بر کم‌اهمیتی اون‌ها نیست.

۴ ترجمه آیات: سعی کردیم اگر آیه‌ای به چند قسمت تقسیم شده ترجمه هر قسمت را هم دقیقاً در مقابل خودش بیاریم! می‌گن حفظ ترجمه آیات جزو کنکور نیست!! ولی چند سالیه عجیب سوالاتی ازش میاد.

۵ **کلیدواژه:** این واژه‌ها می‌تونن در نشانه‌گذاری ذهنی و به خاطر سپاری آیه به شما کمک کنن.

۶ **پیام‌ها:** پیام‌های مطرح شده، مفاهیم جزئی هر آیه است و عمدتاً دارای کلمه اختصاصی آیه هستن.

۷ **ارتباطات:** قسمت ارتباط هم شامل هر نوع ارتباط بین آیه با آیات دیگه، مفاهیم درس‌های دیگه، احادیث و اشعار میشه که انصافاً یکی از مزایای کتاب جمع و جور ماست!

۸ **علت و معلول:** هر جا آیه یا حدیث یا شعر دارای رابطه علت و معلولی بوده، به طور کامل آوردیم و براتون توضیح دادیم.

۹ **تکنیک:** بسیاری از دام‌های رایج در آیات و روایات، نکات ریز معارفی و هم‌چنین تکنیک‌های درک پیام با استفاده از قواعد عربی رو این جا آوردیم که کاملاً حرفه‌ای و با تکنیک یاد بگیرین!

۱۰ **شواهد:** شاهکار این کتاب آوردن شواهد برای هر آیه است که شامل پیام آن آیه در کنکورهای سال‌های قبل (۸۶ تا ۹۸) هم داخل کشور و هم خارج کشور می‌باشد!

تشکر

در پایان، سلام زیبا و پربرکت خداوند عزیز رو تقدیم می‌کنم به همه عزیزانی که توی این کار سهیم بودن. همسرگرامی و فرزندان گلم

سیّدحسن و سیّدحسین. مدیریت محترم انتشارات مهروماه نو، آقای احمداختیاری، اساتید محترم، جناب آقای مرتضی محسنی کبیر و سرکارخانم زهرا جعفری یزنی که با تیزبینی کل کار رو نظارت علمی کردن، مدیر تولید زبردست سرکارخانم سمیرا سیاوشی، همکاران واحد هنری آقایان محسن فرهادی، تایماز کاویانی و حسام طلایی، مدیر فنی آقای میلاد صفایی، آراینندگان صفحات زرین کتاب، خانم مرجان سپهریان و مینا قلیزاده، ویراستاران توانمند، جناب آقای روزبه اسحاقیان، خانم زهرا محسنی، خانم مبینا سلطان دوست، خانم نصیبه کلانتری و تمامی همکارانی که در آماده سازی، چاپ و توزیع کتاب سهیم هستند، خصوصاً آقای عباس گودرزی مدیر محترم فروش انتشارات.

اجر همتون با صاحب سلام!

حرف آخر

دوست و یار عزیزم!

با توکل به منبع سلام و انرژی به سوی هدف حرکت کن. به نتیجه فکر نکن، بلکه فقط به این فکر کن که وظیفه خودت رو به بهترین نحو انجام بدی! تست‌های متنوع و نکات مهم رو از توی کانال تلگرام من به آدرس [telegram.me/konkoor4u](https://t.me/konkoor4u) می‌تونن ببینی و اگر مطلبی، پیشنهادی، انتقادی یا طرح جدیدی داری از طریق پیامک به شماره ۰۳۰۰۰۷۲۷۲ و یا آدرس الکترونیکی Hashemi.hadi2000@gmail.com درمییون بذار.

ارادتمند

سیّدهادی هاشمی

فهرست

۹

پیش‌درآمد

کتاب دهم

- درس ۱: هدف آفرینش ۱۶
- درس ۲: پر پرواز ۲۳
- درس ۳: پنجره‌ای به روشنایی ۳۳
- درس ۴: آینده روشن ۴۰
- درس ۵: منزلگاه بعد ۵۰
- درس ۶: واقعه بزرگ ۵۶
- درس ۷: فرجام کار ۶۰
- درس ۸: آهنگ سفر ۶۴
- درس ۹: دوستی با خدا ۷۲
- درس ۱۰: یاری از نماز و روزه ۸۰
- درس ۱۱: فضیلت آراستگی ۸۶
- درس ۱۲: زیبایی پوشیدگی ۸۹

کتاب یازدهم

- درس ۱: هدایت الهی ۹۴
- درس ۲: تداوم هدایت ۱۰۲
- درس ۳: معجزه جاویدان ۱۱۱
- درس ۴: مسئولیت‌های پیامبر (ص) ۱۱۸
- درس ۵: امامت، تداوم رسالت ۱۲۷

مثالی گویمت ظاهر بیندیش
کسی را هست جامی پر عسل پیش
اگر طفلی بدو گوید بیارام
که زیر این عسل زهر ست در جام
چو از طفل آن سخن دارد شنیده
بلاشک دست از آن دارد کشیده
ترا چندین پیمبر کرده آگاه
که خواهد بود کاری صعب بر راه
بگفتِ طفل جستی راه پرهیز
بگفتِ انبیا از راه برخیز

پیام‌ها: ۱ مصراع «بلاشک دست از آن دارد کشیده» دفع خطر احتمالی از نظر عقلانی امری ضروری است حتی اگر آن موضوع احتمالی از سوی کودک بیان شود.

۲ منظور از «کاری صعب بر راه»، وقوع معاد است که از سوی پیامبران به عنوان انسان‌هایی درستکار در طول تاریخ وعده داده شده است.

ارتباطات: هم‌مفهوم با آیه شریفه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» (سال دهم درس ۴)

- درس ۶: پیشوایان اسوه ۱۴۲
- درس ۷: وضعیّت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رسول خدا (ص) ۱۵۹
- درس ۸: احیای ارزش‌های راستین ۱۶۳
- درس ۹: عصر غیبت ۱۶۹
- درس ۱۰: مرجعیت و ولایت فقیه ۱۸۵
- درس ۱۱: عزّت نفس ۱۹۲
- درس ۱۲: پیوند مقدس ۲۰۱

۱۲ کتاب دوازدهم

- درس ۱: هستی بخش ۲۱۰
- درس ۲: یگانه بی‌همتا ۲۲۲
- درس ۳: توحید و سبک زندگی ۲۳۰
- درس ۴: فقط برای او ۲۴۰
- درس ۵: قدرت پرواز ۲۵۷
- درس ۶: سنّت‌های خداوند در زندگی ۲۶۸
- درس ۷: بازگشت ۲۸۴
- درس ۸: احکام الهی در زندگی امروز ۲۹۲
- درس ۹: پایه‌های استوار ۲۹۹
- درس ۱۰: تمدّن جدید و مسئولیت ما ۳۱۴

۳۱۹

پیوست

- آیات چند بار تکرار ۳۲۰
- مرور سریع مهم‌ترین آیات کنکور ۳۲۲

درس ۲ پر پرواز

موضوع: گرایش به خیر و نیکی و بیزاری از بدی‌ها

شمس (۷ و ۸)

سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید
آن گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا
فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا

کلیدواژه: سَوَّاهَا: سامان بخشید / فُجُور: بدکاری / تَقْوَا: پرهیزگاری

پیام‌ها: ۱ انسان به‌طور فطری، قواعد و اصول کلی خوبی‌ها و بدی‌ها را درک می‌کند.

۲ دو سوگند در این آیه آمده است: **الف.** سوگند به نفس انسان (و نفیس) **ب.** سوگند به آفرینندهٔ نفس انسان (خداوند) (و ما سَوَّاهَا)

۳ فهم زیبایی‌ها و زشتی‌ها و امکان رفتن به سوی هر کدام

۴ انسان هم خوب و هم بد را درک می‌کند؛ اما فطرتاً گرایش به نیکی دارد.

شواهد: • بیانگر تفاوت انسان با سایر موجودات (خارج ۹۷) • اشاره به اولین مرتبهٔ تقوا (هنر ۹۵) • بیانگر گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها به‌عنوان یکی از سرمایه‌های انسان (هنر ۹۰ و خارج ۸۷) • عشق به کرامت، بزرگواری، صداقت و عدالت (زبان ۹۰) • عکس‌العمل نشان دادن در مقابل گناه و زشتی (ریاضی ۸۹ و زبان ۸۷) • خداوند انسان را به‌گونه‌ای آفرید که بتواند زیبایی‌ها و زشتی‌ها را درک کند و آن‌گاه که به سوی زیبایی‌ها روی آورد، در درون خود احساس خرسندی نماید و اگر به سوی بدی‌ها و زشتی‌ها رهسپار شود، ملامتگر خویش باشد. (انسانی ۸۶)

واقعه بزرگ

درس ۶

موضوع: تغییر در ساختار زمین و آسمانها

مزمل (۱۴)

یَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا

در آن روز که زمین و کوهها سخت به لرزه درآیند
و کوهها به صورت توده‌هایی از شن نرم درآیند.

کلیدواژه: **تَرْجُفُ**: می‌لرزد / **ثِيبًا**: شن

پیام‌ها: ۱ تغییر در ساختار آسمان و زمین از رویدادهای مرحله اول قیامت

۲ تبدیل آسمان و زمین به آسمان و زمینی دیگر

۳ لرزش برای زمین و کوه بیان شده است اما تبدیل به شن نرم فقط برای کوههاست.

موضوع: شهادت اعضای بدن در قیامت

یس (۶۵)

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ
وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ
وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

امروز بر دهان‌هایشان مهر می‌نهمیم
و دست‌هایشان با ما سخن می‌گویند
و پاهایشان شهادت می‌دهند
درباره آن چه انجام می‌دادند.

کلیدواژه: **أَفْوَاهٍ**: دهان‌ها / **أَيْدِي**: دست‌ها / **أَرْجُلٍ**: پاها

پیام‌ها: ۱ حضور شاهدان و گواهان یکی از رویدادهای مرحله دوم قیامت است.

۲ شهادت اعضای بدن به هنگام سوگند دروغ بدکاران در دادگاه الهی رخ می‌دهد.

- **تکنیک:** حرف «و» در ابتدای آیه، حرف جرّ است و معنای آن «سوگند به» است.
- بیان دو امر متضادّ برای نفس که به ترتیب «فُجُور» و «تَقْوَا» هستند.
- ابتدا سوگند به نفس (مقدم) و سپس سخن از الهام نمودن بدکاری و تقوا (مؤخر)

موضوع: قدرت انتخاب گری و اختیار

انسان (۳) (درس ۵ سال دوازدهم)

ما راه را به او نشان دادیم
یا سپاس گزار خواهد بود و یا ناسپاس

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ
إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

کلیدواژه: هَدَيْنَاهُ: به او نشان دادیم، او را هدایت کردیم. / **کفور:** ناسپاس
پیامها: ۱ هدایت انسان توسط خداوند که با فعل جمع به کار رفته و بیانگر این است که این کار به وسیله پیامبران و وحی صورت گرفته است. (هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ)

۲ انسان در مقابل نعمت اختیار، یکی از دو راه سعادت (إِمَّا شَاكِرًا) یا شقاوت (إِمَّا كَفُورًا) را برمیگزیند.

۳ خداوند راه خوشبختی را به انسان نشان داده است تا خود، آن را شناخته و با اراده خود آن را برگزیند.

ارتباطات: هدایت ویژه و خاص انسان ها (سال یازدهم درس ۱) • توحید در ربوبیت (هَدَيْنَاهُ) (سال دوازدهم درس ۲) • توحید عملی (شاکراً) و شِرک عملی (کفوراً) (سال دوازدهم درس ۴) • اراده و اختیار انسان یکی از تقدیرات الهی و در طول اراده خداوند است. (سال دوازدهم درس ۵)

شواهد: قرآن کریم، کسانی که با دست خالی، دنیا را ترک کرده و به دیار آخرت بروند را ناسپاس نامیده و در مورد ایشان این آیه را بیان کرده است. (ریاضی ۹۸)
• فلسفه نبوت، نشان دادن راه به انسان است و شکرگزاری یا کفران، به وسیله

علت و معلول: نگاه خشم‌آلود به پدر و مادر علت است و عدم قبولی نماز معلول.

شواهد: با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام، فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند، هرچند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند، نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست. (زبان ۹۴)

موضوع: غیبت کردن از یک مسلمان سبب عدم قبولی نماز

امام علی علیه السلام به ابوذر

«هر کس غیبت مسلمانی را کند، تا چهل روز نماز و روزه‌اش قبول نمی‌شود؛ مگر این که فرد غیبت‌شده او را ببخشد.»

پیام‌ها: ۱ اهمیت آبروی مؤمن و رضایت او

۲ حدیث عددی که در آن چهل روز بیان شده است.

۳ نماز و روزه حق‌الله است اما قبولی آن در گرو عدم وجود حق‌الناس بر گردن انسان است.

۴ اهمیت بُعد اجتماعی دین

۵ توبه فرد غیبت‌کننده که با بخشش فرد غیبت‌شده همراه است سبب قبولی نماز و روزه فرد می‌شود.

علت و معلول: غیبت کردن علت است و عدم قبولی نماز و روزه معلول. بخشش فرد غیبت‌شده علت است و قبولی نماز و روزه معلول.

موضوع: ملاک قبولی نماز، میزان بازدارندگی فرد از گناهان است.

امام صادق علیه السلام

«هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی بازداشته است یا نه و به هر مقدار که نمازش سبب دوری از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است.»

درس ۱ هدایت الهی

موضوع: حیات حقیقی نتیجه پذیرش دین الهی

انفال (۲۴)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید
خدا و پیامبر را اجابت کنید
آن گاه که شما را فرا می‌خواند
به چیزی که زندگی و حیاتتان می‌بخشد

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ

کلیدواژه: استجیبوا: اجابت کنید / یحییکم: به شما زندگی می‌بخشد
پیام‌ها: ۱ پذیرش دعوت خداوند و پیامبر ﷺ، همان پذیرش دین مبین اسلام است.

۲ کشف راه درست زندگی یکی از نیازهای برتر انسان
۳ حیات واقعی، حرکت به سوی خدا و پیامبر ﷺ است و دوری از ایشان، مرگ معنوی است.

۴ خطاب «استجیبوا...» به مؤمنان (الَّذِينَ آمَنُوا) است.
ارتباطات: پیروی از خداوند و پیامبر، یکی از نشانه‌های محبت به خداوند است. (سال دهم درس ۹) • اطاعت از خداوند و پیامبر، همان توحید عملی است. (سال دوازدهم درس ۳)

علت و معلول: «استجیبوا...» و اجابت دعوت خدا و پیامبر ﷺ علت و زمینه‌ساز تحقق زندگی حقیقی «لِما يُحْيِيكُمْ» است.

شواهد: • دین، زندگی بخش و مایه حیات انسان است. (انسانی ۸۵)

درس دوم □ تداوم هدایت مهر و ماه

- ۱ پیام‌ها: پیامبران نقش هدایتگری و راهنمایی در مسیر تکاملی مردم دارند.
- ۲ انبیاء الگوی حرکت در مسیر الهی هستند.

موضوع: خاتمیت پیامبر اسلام

شیخ محمود شبستری

وز ایشان سید ما گشته سالار هم او اول هم او آخر در این کار

- ۱ پیام‌ها: مقصود از «سید ما» شخص پیامبر اسلام حضرت محمد ﷺ می‌باشد.

- ۲ مقام و منزلت ویژه پیامبر خاتم در میان تمامی انبیاء
- ۳ عبارت «هم او اول» هم ناظر بر جایگاه ویژه ایشان است و هم بیانگر خلقت روحانی و معنوی ایشان پیش از خلق کل جهان هستی است.
- ۴ عبارت «هم او آخر» بیانگر خاتمیت دین اسلام و پایان‌پذیری ادیان توسط حضرت محمد ﷺ است.

موضوع: خاتمیت اسلام

شیخ محمود شبستری

بر او ختم آمده پایان این راه بر او نازل شده «أدْعُوا إِلَى اللَّهِ»

- ۱ پیام‌ها: خاتمیت دین و پیامبران به وسیله اسلام و حضرت محمد ﷺ
- ۲ عبارت «أدْعُوا إِلَى اللَّهِ» به سوی خداوند دعوت می‌کنم» در قرآن کریم از زبان پیامبر اسلام ﷺ نازل شده است.
- ۳ نقش پیامبر ﷺ صرفاً دعوت‌کننده است و هدف از دعوت و مسیر او، رسیدن به خداوند است.
- ۴ پیامبر ﷺ به عنوان سرمایه بیرونی انسان

قوله

حافظ

ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد
دل رمیده ما را انیس و مونس شد
نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت
به غمزه مسئله آموز صد مدرّس شد

پیام‌ها: ۱ این شعر در وصف پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است.

۲ پیامبر صلی الله علیه و آله شخصی بی سواد و درس نخوانده بود که تا زمان شروع رسالت خود نه می توانست چیزی بنویسد و نه بخواند.

۳ ولایت معنوی پیامبر صلی الله علیه و آله

ارتباطات: • مرتبط با آیه «وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُهُ

بِیْمِينِكَ...» (سال یازدهم درس ۳)

شواهد: بیانگر «وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُهُ بِیْمِينِكَ إِذَا

لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ» (زبان ۸۶)

موضوع: حدیث جابر و معرّفی «اولی الامر» توسط پیامبر ﷺ

پیامبر ﷺ

«ای جابر، آنان جانشینان من و امامان بعد از من اند. نخستین آنان، علی ابن ابی طالب است و سپس به ترتیب، حسن بن علی، حسین بن علی، علی بن الحسین، محمد بن علی و تو در هنگام پیری او را خواهی دید و هر وقت او را دیدی، سلام به او برسان. پس از محمد بن علی به ترتیب، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می باشد که هم نام و هم کنیه من است. اوست که از نظر مردم پنهان می شود و غیبت او طولانی می گردد تا آن جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می مانند.»

- پیام‌ها: ۱** بیان حدیث توسط پیامبر ﷺ پس از نزول آیه ۵۹ سوره نساء و پرسش جابر بن عبدالله انصاری از پیامبر ﷺ رخ داد.
- ۲** پیامبر ﷺ، نام دوازده امام علیهم السلام را در این حدیث به ترتیب بیان نمودند که ایشان در حقیقت مصادیق «اولی الامر» در آیه ۵۹ سوره نساء هستند.
- ۳** نام دو امام، حسن و نام چهار امام، علی است و نام دو امام محمد است.
- ۴** عمر طولانی جابر بن عبدالله انصاری که از زمان پیامبر ﷺ تا زمان امام باقر علیه السلام (نوه نوه پیامبر ﷺ) زندگی نمود.
- ۵** پیامبر ﷺ از جابر خواست که سلام ایشان را به امام باقر علیه السلام برساند.
- ۶** امام زمان علیه السلام، هم نام و هم کنیه پیامبر ﷺ است.

۷ بهره‌مندی از ایمان راسخ عامل بقا بر عقیده موعود در آخرالزمان

ارتباطات: • مرتبط با آیه «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم...» (سال یازدهم درس ۵) • خبر دادن از غیبت امام عصر علیه السلام بیش از ۲۵۰ سال پیش از وقوع غیبت توسط پیامبر ﷺ (سال یازدهم درس ۹)

شواهد: • مطابق این حدیث، پایبندی بر عقیده امام زمان علیه السلام مستلزم «ایمان و اعتقاد راسخ» است و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به خصوصیت «غیبت طولانی

درس ۵ قدرت پرواز

موضوع: بهره‌مندی انسان از اختیار و قدرت انتخاب‌گری

انسان (۳) (درس ۲ سال دهم)

ما راه را به او نشان دادیم،
یا سپاسگزار است و یا ناسپاس

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ
إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

کلیدواژه: هَدَيْنَاهُ: نشان دادیم / شَاكِرًا: سپاسگزار / كَفُورًا: ناسپاس
پیام‌ها: ۱ وجود اختیار در انسان عامل گزینش راه سعادت یا شقاوت در برابر حق است.

۲ هدایت انسان در پرتو اختیار وی نسبت به گزینش راه درست یا نادرست محقق می‌شود.

۳ نمایاندن مسیر، لازمه انتخاب صحیح

ارتباطات: • بهره‌مندی از اختیار یکی از سرمایه‌های انسان (سال دهم درس ۲) • هدایت ویژه انسان‌ها (هدایت تشریحی) (سال یازدهم درس ۱) • توحید در ربوبیت (هَدَيْنَاهُ) (سال دوازدهم درس ۲) • اشاره به هدایت الهی و امکان پذیرش یا رد آن توسط انسان که در آیه «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ...» آمده است. (سال دوازدهم درس ۵)

شواهد: • قرآن کریم کسانی که با دست خالی، دنیا را ترک کرده و به دیار آخرت بروند را ناسپاس نامیده و در مورد ایشان، این آیه را بیان کرده است. (ریاضی ۹۸) • فلسفه نبوت، نشان دادن راه به انسان است و شکرگزاری یا کفران، به وسیله قدرت اختیار انسان صورت می‌گیرد. (ریاضی ۹۴) • هرگاه فروریختن دیوار کج را بر انسانی که زیر آن نشسته و متوجه کجی و سستی آن است یک

درس ۱۰ تمدن جدید و مسئولیت ما

موضوع: ضرورت ترسیم چهره منطقی، عقلانی و خردمندانه دین

نحل (۱۲۵)

به راه پروردگارت دعوت کن
با دانش استوار و اندرز نیکو
و با آنان مجادله نمابه شیوه‌ای که نیکوتر است...

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ
بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ...

م کلیدواژه: ادْعُ: دعوت کن / الْحِكْمَةُ: دانش استوار / الْمَوْعِظَةُ: اندرز /
جَادِلْهُمْ: با آنها مجادله کن / أَحْسَنُ: نیکوتر

پیام‌ها: ۱ بیانگر برنامه اسلام برای حضور موثر و فعال در جامعه جهانی
۲ این آیه بیانگر آموزش شیوه‌های سه‌گانه تبلیغ به پیامبر ﷺ توسط خداوند است.

۳ روش‌های تبلیغی ذکرشده در آیه (به ترتیب): ۱ بهره‌گیری از دانش استوار (بالحکمة) ۲ استفاده از پند و اندرز نیکو (الموعظة الحسنة) ۳ جدال و مناظره به شیوه احسن و نیکوتر (جادلهم بالتي هي احسن)
۴ آیه شریفه خطاب به پیامبر اکرم ﷺ است.
۵ دعوت باید جهت دینی داشته باشد.

ارتباطات: • دریافت و ابلاغ وحی از قلمروهای رسالت پیامبر ﷺ (ادْعُ)
(سال یازدهم درس ۴) • یکی از ویژگی‌های رهبر جامعه اسلامی روشنگری مردم با بهره‌گیری از روش‌های منطقی است. (سال یازدهم درس ۱۰) • توحید در ربوبیت (ربک) (سال دوازدهم درس ۲)

آیات چندبار تکرار

این آیات رو خیلی خیلی مرور کنین چون احتمال طرح تست از این آیات بالای ۱۰۰ درصده!!! چرا که در بیش از یک درس اومدن!!

آیاتی که در کتاب درسی دو بار تکرار شده است

• **إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا** (سال دهم درس ۲ - سال دوازدهم درس ۵)

پیامها: اختیار انسان، هدایت ویژه انسان (هدایت تشریعی)، توحید در ربوبیت، قضای الهی

• **لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا** (سال دهم درس ۸ - سال یازدهم درس ۶)

پیامها: ضرورت بهره گیری از الگوها در مسیر بندگی، پیامبر ﷺ بهترین الگو برای مردم

• **لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ
بِالْقِسْطِ** (سال یازدهم درس ۴ - سال دوازدهم درس ۹)

پیامها: هدایت تشریعی و ویژه انسان، ولایت ظاهری (تشکیل حکومت) از مسئولیت‌های پیامبر ﷺ، هدف رسالت پیامبران برقراری عدالت در جامعه، توحید عملی در بعد اجتماعی، توحید در ربوبیت، همراهی کتاب و عدالت تا ابد

مرور سریع مهم‌ترین آیات کنکور

درس اول

سال
دهم

◀ **وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبَيْنَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ**

🗨️ **پیام‌ها: ۱** هدفمندی آفرینش **۲** نفی بیهودگی و بازیچگی از خلقت جهان هستی **۳** حکمت الهی **۴** توحید در خالقیت

◀ **وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ**

🗨️ **پیام‌ها: ۱** بندگی خداوند، هدف آفرینش انسان و جن **۲** اشتراک انسان و جن در هدف آفرینش **۳** توحید در خالقیت

◀ **مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ**

🗨️ **پیام‌ها: ۱** یک تیر و چند نشان **۲** چون که صد آید نود هم پیش ماست **۳** کسب رضایت الهی برترین هدف **۴** اسلوب شرط

درس دوم

سال
دهم

◀ **إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا**

🗨️ **پیام‌ها: ۱** اختیار انسان، یکی از سرمایه‌های او **۲** هدایت تشریحی (ویژه) انسان **۳** توحید در ربوبیت **۴** بیان دو امر متضاد